

Sygn. akt I PK 236/16

POSTANOWIENIE

Dnia 20 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z powództwa H.S.
przeciwko Zespołowi Szkół [...] w J. [...] Liceum Ogólnokształcącemu im. [...] w J.
o przywrócenie do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 20 kwietnia 2017 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w K.
z dnia 17 marca 2016 r., sygn. akt V Pa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**
- 2. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 17 marca 2016 r., sygn. akt V Pa (...) Sąd Okręgowy w K. w sprawie z powództwa H. S. przeciwko Zespołowi Szkół [...] w J. [...] Liceum Ogólnokształcące im. [...] w J. o przywrócenie do pracy oddalił apelację pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w K. z 7 grudnia 2015 r., sygn. akt IV P (...), w którym Sąd Rejonowy przywrócił powódkę do pracy.

Sąd Okręgowy podzielił stanowisko Sądu pierwszej instancji co do zasadności roszczenia powódki i stwierdził, że pod tym względem orzeczenie Sądu Rejonowego było słuszne. Sąd odwoławczy uznał jednak, że argumentacja Sądu

pierwszej instancji była nieprawidłowa, bowiem dla stwierdzenia, że wypowiedzenie powódce umowy o pracę było nieuzasadnione wystarczające jest odwołanie się do niewyczerpania przesłanek, o których mowa w art. 20 ust. 2 pkt 1 Karty Nauczyciela. W konsekwencji Sąd Okręgowy nie rozważał w ogóle kwestii wskazania w oświadczeniu pracodawcy o wypowiedzeniu umowy o pracę kryteriów doboru powódki do zwolnienia.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego zaskarżyła w całości skargą kasacyjną strona pozwana. Skargę oparto na zarzucie naruszenia przepisów prawa materialnego, jak również procesowego.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparto na przyczynie przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Wskazano, że w sprawie występuje konieczność dokonania wykładni art. 20 ust. 1 KN w związku z art. 30 § 4 k.p., w szczególności pod względem ustalenia, w jakim zakresie dyrektorzy szkół są obowiązani w treści wypowiedzenia stosunku pracy wykazywać - obok podstawy wypowiedzenia i wskazania przyczyn organizacyjnych powodujących konieczność np. likwidacji stanowisk pracy - w jakim stopniu i jakiego rodzaju kryteria rozważyli i zastosowali w przypadku konieczności doboru pracowników do zwolnienia.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pełnomocnik powódki wniósł o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, a w przypadku przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania - o oddalenie skargi kasacyjnej oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powódki nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie (1) występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,

(3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Zgodnie z utrwalonym orzecnictwem Sądu Najwyższego oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że określony przepis prawa, będący źródłem poważnych wątpliwości interpretacyjnych, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Wątpliwości te i rozbieżności należy przytoczyć, przedstawiając ich doktrynalne lub orzecznicze źródła (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; czy z 18 lutego 2015 r., II CSK 428/14, LEX nr 424365 i 1652383). Konieczne jest wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43). Powołanie się na omawianą przesłankę wymaga również wykazania, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecnictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym polegają wątpliwości związane z jego rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecnictwie sądów określone rozbieżności, skarżący

powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; z 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, niepubl.; z 8 lipca 2009 r., I CSK 11/09, niepubl.; z 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, LEX nr 2054493). Ponadto, ze względu na publicznoprawne funkcje skargi kasacyjnej, skarżący powinien wykazać celowość dokonania wykładni konkretnego przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 14 grudnia 2012 r., III SK 29/12, LEX nr 1238124).

Odnosząc powyższe rozważania do skargi kasacyjnej złożonej w niniejszej sprawie należy zauważyć, że skarżący nie uzasadnił należycie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Po lekturze uzasadnienia sporządzonego przez pełnomocnika skarżącego nie można przyjąć, że w sprawie rzeczywiście istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa wywołujących poważne wątpliwości.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że pomiędzy treścią przywoływanych w skardze kasacyjnej orzeczeń Sądu Najwyższego nie zachodzi jakakolwiek sprzeczność, przeciwnie, orzeczenia te, co umknęło pełnomocnikowi skarżącego, są wobec siebie komplementarne. Wynika z nich bowiem generalna zasada, zgodnie z którą pracownik musi mieć świadomość jakie przesłanki legły u podstaw wytypowania go do zwolnienia, w związku z czym przyczyny te muszą być wskazane w treści oświadczenia pracodawcy o rozwiązaniu umowy o pracę za wypowiedzeniem. Wyjątkowo jednak, pominięcie wskazania przesłanek doboru danego pracownika do zwolnienia mogą zostać pominięte w treści oświadczenia, jeżeli były one dla pracownika (w momencie składania oświadczenia pracodawcy) oczywiste lub zostały mu przekazane w inny sposób por. wyrok Sądu Najwyższego z 30 września 2014 r., II PK 283/13, LEX nr 1551338; z 26 sierpnia 2015 r., I PK 93/15, LEX nr 1938283; z 28 października 2014 r., II PK 298/13, LEX nr 1552144; z 30 września 2014 r., III PK 18/14, OSNP 2016 nr 2, poz. 9). Orzecznictwo Sądu Najwyższego w tym zakresie jest jasne, ugruntowane i tworzy spójną linię orzeczniczą.

Abstrahując jednak od powyższych rozważań wykładnia przepisów w zakresie wskazanym przez skarżącego nie ma wpływu na rozstrzygnięcie

przedmiotowej sprawy. Odnosi się ona bowiem do argumentacji Sądu pierwszej instancji, której nie podzielił Sąd odwoławczy w swoim wyroku. Sąd Okręgowy wyraźnie zaznaczył w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, że nie analizował kwestii przytoczenia kryteriów, które zdecydowały o wytypowaniu do zwolnienia w oświadczeniu, choć przyjął, że co do zasady kryteria, które zdecydowały o wybraniu do zwolnienia określonej osoby składają się na przyczynę wypowiedzenia, która powinna być wyartykułowana w oświadczeniu aby spełniony został wymóg z art. 30 § 4 k.p. Sąd odwoławczy nie oceniał także tego czy powódka знаła te kryteria, ani czy kryteria zostały prawidłowo dobrane i przeanalizowane. Sąd Okręgowy uznał rozstrzygnięcie dokonane przez Sąd pierwszej instancji za słuszne co do zasady, jednak, zdaniem Sądu drugiej instancji, do takiego rozstrzygnięcia prowadziły odmienne, od przyjętych przez Sąd Rejonowy, argumenty. W tej sytuacji dokonanie wykładni art. 20 ust. 1 KN w związku z art. 30 § 4 k.p. w zakresie wskazanym przez skarżącego nie ma żadnego wpływu na trafność zaskarżonego orzeczenia, bowiem odnosi się do argumentacji, która nie była podstawą do jego wydania.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie zawarte w pkt 2 ma swoją podstawę w art. 98 § 1 k.p.c. w związku z § 9 ust. 1 pkt 1 oraz § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.